Førsteblad

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 7.

Tilleggsspørsmålnr.

Emne: Skav.

Oppskr. av: Birger Oksness

(adresse): Øvr.-Kvam

Fylke: N. Tröndelag

Herad: Kvam

Bygdelag:

Gard:

G.nr. Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Sp. 1 Hjelpefor.

" 2. nei.

" 3. å skåvå - skav, skav, skave.

" 4. Skav vart jamt brukt på dei fleste småbruka og gardane med framm til hundreårsskiftet og det vert framleis nytta når det er vandt med for, såleis var det mange som nytta skav no i krigsåra. Men i eldre tider gjekk skav inn i foret, sjølv om det ikkje var forvandt, for dei sa at krötera heldt seg friskare og gav feitare mjölk. Mange stadnamn vitnar og om dei henta skav, såleis: Skavdalen, Skavhaugen Skavåsen o.s.b.

" 5. Fyrst og framst rogn. Men og har eitt dei har skave hegg i verste vårknipa når dei ikkje kunne få tak i rogn. Men hegg. skav gav ein stekksmak på mjölka.

" 6. Ja. vanleg kalla eldre folk ungrogn for skav

" 7. ingen

1151

+8. Det var serleg kûa, sauen og geita som fekk skav. Det hende del og i forlause tid at hesten fekk av det.
Det var serleg etter jols vinteren og våren skavet vart mest brukt
Sume gav skavet i båsen, andre i "hûttu" dvs. krubba.

+9. Dei sa kyrne melka opp – gav meire mjölk – og smöret vart gulare og betre.

+10. Dei kjörde eins ofyeo. Hesje veden skav dei ikkje til for-(gran)

+11. Dei sa: Hain e ålle skav."

+12. Skavvëd.

+13. Nei.

+14 Vår föret var fent, hogg og kjörde dei heim skav. Her hille det vera heilt uhöyrd i kjöra hei skogs langfredag eller ein annan helge-dag.

+15. i Vedskyulet og i stoo eller i kjölna". – somarstova

+16 Eg har ikkje sett dei hav nytta anna enn tôlekniv

+17. Dei kappa skavveden i vanlege vedskeilengder ca 30 cm, större lompar kläuv dei sund, så sat dei på ein stol eller krakk, heldt skavveden med v. handa og kniven i högre

+18. Nei.

+19. Skavkjeppen heldt dei i ro, og skav med kniven

1151

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Sp. 20. „skjivill"
— 21 "Eg har ikkje höyrd anna ord enn
saao om alt saman.
— 22. Nei, både tunne og store
— 23 „skjivill" b. form. „skjivillen"
" fl. form. er ukjend
— 24 Dei saao av ivu til nedan
men skovit av tunne kjeppar
vart finare og betre.
— 25: Det var vanleg i nytta
skjivillen" til „åved" dvs.
"ned til bakarömmen og
da serleg når dei steikte
lemsä" - lefsor.
— 26. Nei det vil noko framleis
nytta bruk saav serleg i
forlaisu vårar.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING
adr. NORSK FOLKEMUSEUM
BYGDØY